

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 816

van **SUZY WOUTERS**

datum: 16 juni 2023

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden - Wachtlijst TANDEM

In het verslag van het Rekenhof betreffende de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden komt de thematiek van wachtlijsten aan bod. Wanneer de gedetineerde op een wachtlijst staat dan betekent dit dat de gedetineerde niet onmiddellijk, i.e. op het gepaste moment, de benodigde hulp- of dienstverlening krijgt. De wachtlijst kan naargelang de gevangenis sterk variëren.

TANDEM is een organisatie die gedetineerden met een geestelijke gezondheidsproblematiek toeleidt naar de gepaste zorg en hulpverlening na detentie.

1. Hoeveel gedetineerden zijn de afgelopen drie jaren begeleid geweest door TANDEM? Graag een overzicht per jaar en per gevangenis.
2. Voor welke problematieken worden gedetineerden begeleid door TANDEM?
3. Hoe lang is de wachtlijst om als gedetineerde door TANDEM begeleid te worden? Graag een overzicht per gevangenis.
4. Hoe evalueert de minister deze cijfers?
5. Als de cijfers niet voorhanden zijn, hoe komt dat en welke initiatieven neemt de minister dan om ze in de toekomst wel te verzamelen?
6. Welke initiatieven neemt de minister om de wachtlijsten terug te dringen?
7. Hoe verloopt de samenwerking met andere actoren?

**Vlaams
Parlement**

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 816 van 16 juni 2023

van **SUZY WOUTERS**

1. Zie bijlage (tabblad lopende dossiers) voor een overzicht van het aantal gedetineerden dat per gevangenis door TANDEM werd begeleid in de periode 2020 t.e.m. 2022.
2. Het merendeel van de cliënten die door TANDEM worden begeleid hebben een verslavingsproblematiek (57 % van het totaal aantal aanmeldingen in 2022). Bij deze groep gaat het voornamelijk om amfetamine, alcohol, cannabis en cocaïnegebruik.

Bij 35 % (in 2022) van de aanmeldingen heeft de gedetineerde een gecombineerde problematiek. In deze groep zien we voornamelijk personen met ASS/ADHD/ADD, impulscontrolestoornis, psychotische persoonlijkheidsstructuur, borderline persoonlijkheidsstoornissen en angst- en stemmingsstoornissen, in combinatie met middelenmisbruik.

De kleinste groep betreft gedetineerden met een pure GGZ-problematiek (geen middelenmisbruik). We zien hierbij echter jaarlijks een lichte stijging. In 2021 ging dit over 4,8% van het totaal aantal aanmeldingen, terwijl het in 2022 over 7,4 % van het aantal meldingen ging. In deze groep gaat het voornamelijk over seksuele problematiek, angst- en stemmingsstoornissen en impulscontrolestoornissen.

3. Zie bijlage (tabblad wachttijden) voor een overzicht van de wachtlijsten per gevangenis voor de periode van 2020 t.e.m. 2022. Dit overzicht geeft enerzijds een zicht op het aantal personen die per gevangenis op de wachtlijst staan en daarnaast de wachttijden binnen de verschillende gevangenissen.
4. Het TANDEM-project werd opgestart in 2017. Vrij snel na de opstart werd het team al met wachttijden geconfronteerd. In 2021 werd ervoor gekozen om de financiering voor het project te verdubbelen, waardoor er vier voltijdse krachten extra konden worden aangeworven. Het TANDEM-team kende in 2021 zeer veel wissels binnen het team. In 2022 kon TANDEM meer continuïteit van dienstverlening verzekeren, wat zich duidelijk in de cijfergegevens weerspiegelt.

De bijkomende investeringen leidden tot een toename van het aantal begeleidingen (stijging met 50,37% in 2022 t.o.v. 2020) en het aantal gespreken met cliënten. Er werden dus meer gedetineerden bereikt, maar het leidde ook tot meer doorverwijzingen. Er blijven wachtlijsten. Hiervoor zijn verschillende verklaringen. Enerzijds is er een jaarlijkse stijging van het aantal aanmeldingen. Daarnaast krijgen TANDEM-clieënten die reeds een traject lopen en getransfereerd worden naar een andere gevangenis, daar voorrang op de wachtlijst, zodat er geen breuklijn ontstaat in hun traject. Nadeel hiervan is echter dat de gedetineerden die op de wachtlijst staan hierdoor nog langer moeten wachten. Bij analyse blijkt dat er nog teveel cliënten worden doorverwezen naar TANDEM die niet voldoen aan de voorwaarden voor toeleiding. TANDEM zal in de komende periode samenzitten met de verwijzers om de toeleidingsvoorwaarden verder uit te diepen. En tenslotte wordt het TANDEM-team geconfronteerd met organisationele factoren binnen de gevangenissen (o.a. beperkt aantal uren per dag dat cliënten gezien kunnen worden in bepaalde gevangenissen,

cliënten die wegens personeelstekorten in gevangenis moeilijk tot de overleglokalen geraken,...).

De bijkomende middelen voor TANDEM hebben echter een positief effect op de wachttijden binnen verschillende gevangenissen. Zo daalde de wachttijd in de periode sinds de uitbreiding in de gevangenis van Antwerpen met 78% (van 271 dagen naar 59 dagen), in Gent met 79% (van 581 dagen naar 73 dagen), Hoogstraten met 82 % (van 161 dagen naar 29 dagen), enz. In enkele gevangenissen blijven de wachttijden evenwel zeer hoog (o.a. Brugge, Leuven Centraal, Wortel en Beveren).

5. Sinds 2021 wordt de werking van TANDEM opgevolgd aan de hand van een reeks resultaatsindicatoren. Deze gegevens maken het mogelijk om de werking van TANDEM nauwgezet op te volgen.
6. Een eerste stap in het wegwerken van de wachtlijsten waren de bijkomende investeringen in 2021. Zoals ik hierboven heb aangegeven hebben deze reeds een positieve impact op de werking van TANDEM. Recent was er een overleg tussen mijn kabinet, TANDEM, FOD Justitie en het kabinet van minister Van Quickenborne. Tijdens dit overleg stonden we stil bij de praktische problemen die de TANDEM-medewerkers ervaren in bepaalde gevangenissen. FOD Justitie zal dit verder opnemen met de directies van deze gevangenissen, om zo hopelijk de samenwerking te optimaliseren. Ook andere hulpverleners die een aanbod hebben binnen de gevangenissen worden met deze praktische problemen geconfronteerd. TANDEM zal op mijn vraag ook evalueren of een mogelijk online aanbod (o.a. chat) in combinatie met fysieke gesprekken een mogelijkheid is om de cliënten sneller te kunnen bereiken. Daarnaast bekijken we of de screening kan geoptimaliseerd worden zodat enkel cliënten die voldoen aan de toeleidingsvoorwaarden worden aangemeld bij TANDEM. De impact van deze initiatieven zal verder opgevolgd worden door het Departement Zorg.
7. Zoals ik hierboven reeds aangaf verloopt de praktische samenwerking met het gevangenispersoneel soms moeizaam en bekijken we met onze collega's van FOD Justitie naar mogelijke oplossingen. TANDEM wordt daarnaast meer en meer geconfronteerd met meer complexe dossiers, waarvoor de reguliere hulpverlening niet altijd de mogelijkheden heeft om deze cliënten op te nemen. Dit wordt verder bekeken met de GGZ-sector.

BIJLAGEN

1. [Overzicht](#)